

Artikelarkiv Arvesølv 2007

Fra Vingården i Dræby

af Jens Kr. Kristensen

Vingården ligger midt i Dræby, en placering den har haft i århundreder. På udskiftningskortet fra 1797, er den vist nøjagtig som i dag, en trelænget gård tilhørende "Ulrichsholm", ligesom flere andre af gårdene i byen også har den oprindelige beliggenhed.

Stuehuset må være blandt de ældste bygninger i byen. Inger Jeppesen fortæller, at der i nogle af væggene er anvendt munkesten og mange var lerklinede. En del af træværket i stuen er af anseelige dimensioner, meget kraftigere end normalt i

almindelige beboelser, det er helt klart genbrug fra en større bygning. Af byggeformen med gennemstukne bjælkeender fremgår det klart at huset er opført før 1780'erne, da denne form forsvandt med udgangen af 1700 tallet.

Inger og Anker Jeppesen overtog Vingården til juni termin i 1965. De kom fra et nyere hus i Bladstrup, så det var noget af en omvæltning at flytte ind på Vingården, der var i dårlig vedligeholdelse

og helt uden moderne bekvemmeligheder. Stuehuset var stråtagt, og på staldbygningerne var der igangsat en udskiftning til eternit, der dog ikke var afsluttet. Stråtaget på stuehuset forsvandt efter et par år, da det blæste i stykker under en storm.

Køkkenet lå i en udbygning mod haven. Taget var utæt og blev hurtigt udskiftet med et fladt tag. Ved køkkenet var der en gammel muret bageovn. Den faldt dog sammen året efter, de var flyttet ind, der var et stort gammelt jernkomfur i køkkenet. Det gav også lidt varme til et værelse ved siden af, ellers var den eneste opvarmningsmulighed en kakkellovn i den store stue.

Bemærk især taglæggerne i åbningen mellem tagene

Stuehuset var oprindeligt opdelt i to beboelser. I den østlige ende af huset ud mod gavlen, var der indrettet et køkken, måske til en aftægtsbolig?

Inger beretter, at hun har fået fortalt, at der i 1916 var guldbryllup på Vingården. Indenfor den årrække, det ægtepar havde boet der, må der også have boet en yngre familie. Inger fortæller, at der en dag kom en ældre mand forbi. Han fortalte, at han som fem årig var flyttet fra Vingården i 1895. Det fortælles at gården fik sit navn i forbindelse med guldbrylluppet, da Munkebo præsten, der var med til festen, spurgte til gårdens navn og fik at vide at den ikke kaldtes noget, foreslog han at kalde den Vingården efter en stor vin, der groede ud mod vejen. Det har den så heddet siden.

Udbygningen mod haven hvor køkkenet oprindelig var indrettet, taget var utæt og tagkonstruktionen ændredes til et fladt tag. Til venstre for udbygningen lå der en muret bageovn.

I Dræby var der både slagter, bager, købmand samt brugsforening, da de flyttede hertil. Rutebilen kørte stadig gennem Dræby og det var tæt på skolen i forhold til Bladstrup.

Vingården havde de seneste år ført en omtumlet tilværelse med flere ejerskifter. Det viste sig senere, at sælger skyldte både her og der. Så i den første tid blev de mange gange præsenteret for ubetalte regninger. Selv om de kunne afvise dem, var det dog medvirkende til, at de lige skulle ses an, før der kunne gives kredit, når indkøbene var til Vingården.

Det var ikke meget løsøre der fulgte med i købet, ud over ni køer og en Ferguson traktor var der kun en roeoptager. Det betød et fællesskab med Niels Christian Hansen på Rosengården og Ib Rasmussen om markarbejde, det fortsattes også efter jorden var solgt fra til Ib R. i 1983. Der var 19 tdr. jord til Vingården.

Fællesskabet gav sig også udslag i at Vingårdens 20 Jerseykøer, i perioder græssede på inddæmningen hos Ib R., der så dyrkede noget af Vingårdens jord.

Stuehuset ved overtagelsen, kvisten er væk nu, i gavlen til højre var der et køkken, der tilhørte boligen, som lå til højre for hoveddøren.

Staldlængen ud mod vejen var indrettet til de ni køer samt grise, det blev ændret til plads til 20 køer. Den anden staldbygning blev indrettet til kalve, der overvejende solgtes til eksport til bl.a. Israel, hvis de da ikke afløste udtjente malkekøer. Da køerne blev solgt i 1981, fik Inger 300 høns i stalden, som hun passede de næste fire år.

Bag Vingården lå der et stykke jord, der kaldtes Blommeplantagen, her havde Anker en halv snes får i nogle år, indtil jorden indgik i driften hos Ib R. Til bedriften hørte også i mange år ca. 40 bistader, der stod i baghaven.

Som sagt var der ingen moderne bekvemmeligheder på Vingården, så der var nok at tage fat på, allerførst at få et tæt tag over køkkenet, siden blev det til centralvarme i 1969, men først i 1973 fik man badeværelse, indtil da måtte man klare sig med et gammeldags "das", i forbindelse med forbedringerne flyttedes køkkenet fra udbygningen ind mod gårdspladsen, bryggerset blev til fyrrum og senere også til badeværelse, samt daglig indgang. De to stuer blev slået sammen til en stor stue. Stuehuset var uisoleret, så det kunne nemt blive til en stor varmeregning. Det bødedes der lidt på ved om vinteren at skaffe brænde ved beskæring af de gamle hegn langs markerne og markvejen ned mod inddæmningen.

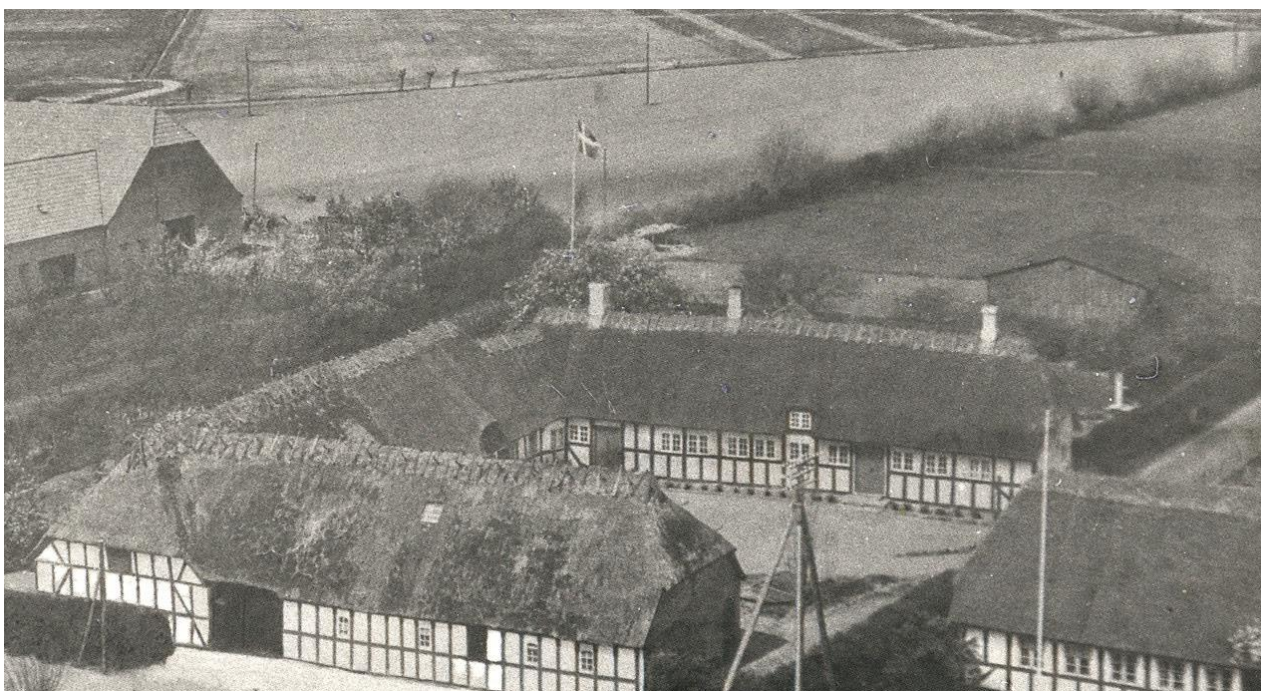
Ombygninger koster penge, så ud over at passe gården indeholdt dagligdagen forskellige andre job. De første år Inger og Anker ejede Vingården slog de græsset på digerne for Digelauget. Det blev slået med le og revet sammen. Det kunne godt være et varmt job, Anker arbejdede en enkelt vinter på Lindø. Det blev også til lidt forefaldende arbejde hos "Hans maskinsmed" når de manglede en hjælpende hånd.

Da køerne og jorden var solgt fra i 1981/83, begyndte Anker at køre mad ud til de ældre for Odense kommune. Pumperne ved Lindø hvor vandet fra inddæmningen pumpes ud i Odense fjord, passede de i mange år. Der skulle bl.a. fjernes planterester og andet affald, der samlede sig ved gitteret foran pumpen.

Vingården ca. 1976, der var oprindelig en vognport, hvor de to længer mødes.

Der var dog andre aktiviteter end arbejdet, allerede i 1973 var Inger og Anker med til at etablere en Dræbyfest sammen med bageren Erling Storgård, samt Maja og Erhardt Christiansen fra Dræbyvej nr. 8. Den afholdtes i en ladebygning, Brugsen ejede ved Dræbyvej nr.4, den er siden revet ned. Det var med medbragt mad og i stearinlysets skær, der var ikke indlagt el, og i øvrigt kun for byens beboere.

Vingården ca. 1935, de stynede træer i forgrunden er tilføjet af tofotografen, - der var ikke træer langs Dræbyvej, der lå huse overfor Vingården.

Foreningerne kaldte også, det blev både til husmandsforeningen, biavlerforeningen og efter at brugsen lukkede og blev solgt i 1983, til beboerforeningen, der overtog aktiviteterne efter brugsen med udlejning af "lånetøj". Lokalhistorisk

Forening har ligeledes haft glæde af Ankers store lokalkendskab. Han var meget aktiv i forbindelse med udgivelse af ”Dræby din landsby”.

Vingården var et åbent hjem medens Inger og Anker boede der. Som Inger siger det, har de haft utallige ferie børn, både fra familie og venner, så sov ungerne i en række på stuegulvet.

Nytårsaften var der altid åbent hus, hvor familie og naboer kiggede ind og skålede Godt Nytår, så var der varm suppe bagefter.

Men som Inger fortæller, var der også en veninde, der efter at have besøgt Vingården dengang de købte den, ikke satte sine ben der mere. Hun syntes det var for gammeldags. Nu hører det med til historien, at da de overtog gården, kunne man dårligt køre en bil ind på gårdspladsen for skrammel, skidt og møg.

Der blev sat skik på Vingården og de boede der i 34 år, indtil Inger solgte gården i 1999, efter Anker var faldet fra, hvorefter hun flyttede til Munkebo.